

Vliegenthart

economische effecten die met de organisatie van een evenement te maken hebben. Als gesteld wordt dat dergelijke economische effecten moeten worden betrokken bij het organiseren en/of financieren van een evenement, weet ik eerlijk gezegd niet of de kosten-batenanalyse altijd een winst oplevert. Immers, bij de organisatie van sommige evenementen zullen de kosten van de overheid hoger zijn dan de baten. Zou je zo'n puur economische redenering ophangen, dan weet ik niet of je daar ver mee zou komen. Ik weet ook niet of dit de enige overweging zou moeten zijn waarom men al dan niet evenementen zou moeten organiseren. Kortom, ik heb wat moeite met de manier waarop die relatie nu wordt gelegd.

De heer **Middel** stelt in het dictum van zijn motie dat bewerkstelligd moet worden dat middelen die vrijvallen vanuit de organisatie van Euro 2000, beschikbaar blijven voor de sport. Voorzitter, die 27 mln. gulden behoren niet tot de middelen die vanuit de organisatie van Euro 2000 vrijvallen. Het is, geloof ik, een bedrag van 20 mln. gulden dat voor de Stichting Euro 2000 overblijft. De overheid heeft daarover geen enkele zeggenschap.

De heer **Middel** (PvdA): Ik praat niet over het geld dat naar de KNVB gaat. Ik verontschuldig mij voor de onhandige formulering van de motie, maar ik dacht dat u het wel zou begrijpen. De achtergrond van de motie is, dat als de overheid behoorlijk investeert – hetgeen uitzonderlijk is – in een sportief evenement zoals Euro 2000 met tientallen miljoenen en als dit de overheid ook geld oplevert, het een goede zaak is dat dit geld beschikbaar blijft voor de sport. Dat is de strekking van de motie. Ik wil dit graag in zijn algemeenheid zien, maar het is uitzonderlijk dat de overheid zo iets doet. Daarom heb ik in deze motie Euro 2000 genoemd. Als het fonds er eenmaal is, en dat wil de gehele Kamer, dan gaan wij dit verder regelen. Het gaat er nu om dat het bedrag van ongeveer 27 mln. gulden beschikbaar blijft of teruggaat naar de sport. Ik hoop dat de strekking van mijn motie nu duidelijk is geworden.

Staatssecretaris **Vliegenthart**: Dan stel ik vast dat de uitleg die de heer Middel nu aan zijn motie geeft iets

anders is dan wat in het dictum staat. Ik dank hem voor de verduidelijking. Als wij in het kabinet over de betekenis van een motie discussiëren, is een goede interpretatie van het dictum belangrijk.

Ik heb in verband met hetgeen de heer Middel vraagt weinig toe te voegen aan wat ik tijdens het algemeen overleg al heb medegedeeld. In het kader van de begrotingsvoorbereiding worden voorstellen gedaan wanneer er sprake is van uitgaven of belastinginkomsten die bij de minister van Financiën binnenkomen. Een doel-middelrelatie is echter niet gebruikelijk. Alleen al daarom moet ik aanvaarding van deze motie ontraden.

De heer **Middel** (PvdA): Dat gaat erg snel. Tijdens het overleg zei de staatssecretaris dat zij van dit punt goede nota zou nemen. Ik kan mij voorstellen dat het, gegeven allerlei afspraken in het kabinet met de minister van Financiën, moeilijk is om dit nu toe te zeggen, maar nu ontraadt ze aanvaarding, terwijl ze naar aanleiding van de kamerbrede oproep voor de oprichting van een fonds opmerkte dat ze de sport verder wil stimuleren. Ontraden gaat dan heel ver.

Staatssecretaris **Vliegenthart**: U haalt twee dingen door elkaar. Ik wijs op de overeenstemming die er verleden jaar al was, ook tijdens de behandeling van de begroting. Verder wees ook de heer Rijpstra erop dat er een geïntegreerd topsport-, accommodatie- en evenementenbeleid moet komen. Over die doelstelling zijn wij het eens. Ik voel ook mee met de heer Rijpstra toen hij opmerkte dat er een publiekprivate samenwerking moet komen. Sterker nog, bij de Najaarsnota is een discussie gevoerd met de minister van Economische Zaken die dit een interessante gedachte vond die verder uitgewerkt moet worden.

Wat de heer Middel vraagt, gaat een stapje verder. Hij vraagt om het idee te koppelen aan een voeding uit de belastingopbrengsten omtrent Euro 2000. Dat element is in strijd met bepaalde spelregels die zijn afgesproken. Daarom kan ik niet anders doen dan aanvaarding van deze motie ontraden.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: De stemmingen over de ingediende moties vinden op een later tijdstip plaats.

Aan de orde is het **debat** naar aanleiding van een algemeen overleg op 4 april 2001 over **permanente bewoning recreatieverblijven**.

□

Mevrouw **Ravestein** (D66): Voorzitter. Ik mag als eerste het woord voeren omdat ik het overleg heb aangevraagd, maar ik zal geen motie indienen. Er is brede overeenstemming over het standpunt dat permanente bewoning van recreatiewoningen vanuit planologisch en natuurbeschermingsoogpunt ongewenst is. De minister besprak in zijn brief een aantal bestaande en nieuwe instrumenten om die problemen aan te pakken. D66 ziet graag dat naast de reeds genoemde instrumenten het ook mogelijk moet worden om deze permanente bewoning onder de Wet economische delicten te brengen. Daarom hebben wij van harte de motie die mevrouw Van Gent straks zal indienen mede ondertekend.

□

Mevrouw **Van Gent** (GroenLinks): Voorzitter. Wij hebben een goed debat gevoerd over de permanente irritatie over de permanente bewoning van vakantiehuisjes. De minister heeft een aantal toezeggingen gedaan omtrent de vereenvoudiging van de bewijslast. Hij zal met de ministers De Vries en Korthals daarover overleg voeren. Over de hypotheekrenteaftrek en de nieuwe belastingwet gaat hij nog met staatssecretaris Bos in conclaaf. Wij vragen of hierover voor de zomer duidelijkheid kan worden gegeven. Er moet namelijk geen kostbare tijd verloren gaan. Het probleem van de permanente bewoning van vakantieverblijven wordt alleen maar groter. Het is ook goed om geen tijd verloren te laten gaan bij de aanpak van degenen die welbewust dit soort verblijven aanbieden, zelfs als dit in strijd is met het bestemmingsplan. Gedacht wordt aan een strafrechtelijke aanpak en om de permanente bewoning van vakantieverblijven en het overtreden van bestemmingsplanvoorschriften via de Wet economische delicten aan te pakken. De

Van Gent

minister heeft gezegd dat hij dit bij de herziening van de Wet op de ruimtelijke ordening zal meenemen. Wij vinden dat toch iets te lang duren. Daarom wil ik de volgende motie indienen.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat recreatieverblijven in groeiend tempo worden gebruikt voor permanente bewoning;

overwegende dat door deze permanente bewoning zowel het karakter van recreatieterreinen als het nationaal ruimtelijk beleid wordt aangetast;

van mening dat naast een publiek-rechtelijke aanpak, via de weg van onder meer het bestemmingsplan, en naast een mogelijke vereenvoudiging van de bewijslast, ook een strafrechtelijke aanpak geïntroduceerd dient te worden in de richting van diegenen die permanente bewoning stimuleren dan wel een recreatieverblijf verkopen voor permanente bewoning;

overwegende dat via een wijziging van zowel de Wet op de ruimtelijke ordening als de Wet op de economische delicten genoemde strafrechtelijke aanpak vorm kan krijgen;

van mening dat gezien de snelheid waarmee bestaande recreatieterreinen geschikt worden gemaakt voor permanente bewoning, spoed is vereist;

verzoekt de regering, zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk in augustus 2001, een voorstel tot wijziging van genoemde wetten aan de Kamer voor te leggen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Van Gent, Schreijer-Pierik, Ravestein, Poppe en Kortram.

Zij krijgt nr. 61 (27400-XI).

De heer **Poppe** (SP): Mevrouw de voorzitter! Tijdens het overleg was

ook de staatssecretaris van LNV aanwezig. Ik weet niet precies waarom dat nu niet zo is.

De SP-fractie is positief gestemd dat de staatssecretaris van LNV de Recron-voorwaarden algemeen verbindend wil verklaren. De Recron-voorwaarden worden bovendien eerst nog eens tegen het licht gehouden. Wij vinden dat een stap vooruit. Wij hebben tijdens het algemeen overleg een aantal suggesties gedaan voor de verbetering van de rechtsbescherming van de langkampeerders. Die worden meegenomen bij de evaluatie van de Wet op de openlucht recreatie. Ik wil de staatssecretaris voorstellen om onze voorstellen voor verbeterde rechtsbescherming daarbij te betrekken. Aangezien de staatssecretaris er niet is, wil ik verzoeken om het stenogram aan haar te doen toekomen. Ik wil hier namelijk graag een reactie op.

Naar aanleiding van de heldere uiteenzetting van de minister over de problematiek bij de gemeentelijke basisadministratie en de permanente bewoning van die chalets en over de onwenselijke situatie dat de gemeenten verplicht zijn om mensen in te schrijven ook al geven zij het adres op van een recreatiewoning of van een woning die is bestemd voor recreatie en niet voor permanente bewoning, wil ik de volgende motie indienen.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat:

- het verschil tussen permanent wonen en niet-permanent wonen juridisch bepaald wordt door inschrijving in het bevolkingsregister;
- permanent wonen in recreatiewoningen niet is toegestaan;
- gemeenten op grond van de huidige wet GBA een verzoek om ingeschreven te worden in het bevolkingsregister, ook al is dit op het adres van een recreatiewoning, niet kunnen weigeren;

van mening dat deze situatie uit het oogpunt van rechtsorde tegenstrijdig en ongewenst is;

verzoekt de regering, de wet GBA zodanig te wijzigen dat inschrijving

in het bevolkingsregister op een adres dat als bestemming recreatiewoning heeft, niet meer is toegestaan,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Poppe. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 62 (27400-XI).

Mevrouw **Kortram** (PvdA): Mevrouw de voorzitter! Met permanente bewoning van recreatiewoningen zijn verschillende belangen gemoeid. Vanwege de complexiteit van de problemen, maar ook omdat wij van mening zijn dat een sluitende aanpak in zowel preventieve als curatieve zin noodzakelijk is, dient de PvdA-fractie de volgende motie in. De motie is bedoeld als voorzorg en heeft wat ons betreft een positieve intentie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat gemeenten in staat dienen te worden gesteld hun handhavingstaak in het kader van permanente bewoning van recreatiewoningen naar behoren te vervullen;

overwegende dat het rijk hiertoe gemeenten moet voorzien van een adequaat instrumentarium, waardoor er middels een sluitende aanpak effectief, doelmatig en efficiënt gehandhaafd kan worden;

constaterende dat gemeenten van mening zijn dat het toegezegde instrumentarium witte vlekken bevat;

verzoekt de regering, een onafhankelijk advies in te winnen over de mate waarin met het toegezegd instrumentarium een sluitende aanpak mogelijk is en dit advies naar de Kamer te zenden,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Kortram. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 63 (27400-XI).

Minister **Pronk**: Mevrouw de voorzitter! Alvorens op de moties in te gaan, maak ik een opmerking over datgene wat de heer Poppe heeft gezegd in de richting van collega Faber. Deze heeft mij gemachtigd om namens haar te spreken. Het is derhalve niet noodzakelijk om het stenogram in haar richting te doen sturen en dan een antwoord te verwachten. Zij heeft mij gemachtigd om mee te delen – het was namelijk bekend dat het verzoek zou komen – dat ook met de desbetreffende wensen die door de heer Poppe naar voren zijn gebracht, serieus rekening zal worden gehouden in een stuk dat de Kamer binnen afzienbare tijd zal bereiken over de verdergaande bescherming van de langkampeers. Dat is een inspanningsverplichting, geen resultaatsverplichting; de zorg wordt op zichzelf gedeeld.

Voorzitter! Ik kom bij de moties die zijn ingediend. Doorgaande met de beantwoording van de geachte afgevaardigde de heer Poppe, kom ik bij diens motie op stuk nr. 62, betreffende de bevolkingsadministratie, de GBA. De overwegingen in deze motie hebben allemaal betrekking op het terrein van volkshuisvesting en ruimtelijke ordening. Ik ben het met al die overwegingen eens. Die situatie is inderdaad ongewenst, want het is niet wenselijk dat er permanent gewoon wordt op een niet-permanent adres.

Het probleem is dat ik geen oordeel kan uitspreken over een aangelegenheid die werkelijk niet onder mijn competentie valt, namelijk de Wet GBA. Het niet meer toestaan van de inschrijving in het bevolkingsregister op een adres dat als bestemming recreatiewoning heeft, zou een wetswijziging vereisen, waartoe ik het initiatief niet kan nemen. Dat valt niet onder mijn competentie. Ik heb in het overleg uiteengezet wat de uitgangspunten zijn van de desbetreffende wet. De gemeenten dienen in te schrijven zodra een persoon om een desbetreffende inschrijving vraagt. Er wordt in deze motie een voorstel gedaan om daar een beperking aan op te leggen met betrekking tot het desbetreffende adres. Ik dacht dat het niet kon, maar het is een aangelegenheid die de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties regardeert. Hier zou ik moeten

zeggen dat ik de aanneming van deze motie in dit debat ontraad.

Ik zou eigenlijk willen verzoeken aan de geachte afgevaardigde een dergelijke motie, die zozeer ligt op het terrein van binnenlandse zaken, in te dienen bij een begrotingsbehandeling of anderszins betreffende Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Ik kan me ook voorstellen dat de geachte afgevaardigde de motie aanhoudt en dat ik dan vraag aan mijn collega van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties wat zijn oordeel daarover zou zijn, maar dat is indirect. Het lijkt mij veel interessanter om een directe discussie over dit onderwerp te hebben tussen de Kamer en de minister die daarvoor competent is.

De heer **Poppe** (SP): Voorzitter. Aangezien de minister het eens is met de overwegingen, die hem wel aangaan – het heeft met ruimtelijke ordening te maken, zoals de minister terecht zegt – zal ik deze motie aanhouden. Het verzoek in het dictum is gericht aan de regering en niet aan deze minister. Ik verzoek de minister dan ook, deze zaak aan de desbetreffende bewindslieden voor te leggen en schriftelijk hierop te reageren. Dan kunnen we naar aanleiding daarvan weer wat doen.

De **voorzitter**: Op verzoek van de heer Poppe stel ik voor, zijn motie (27400-XI, nr. 62) van de agenda af te voeren.

Daartoe wordt besloten.

Mevrouw **Snijder-Hazelhoff** (VVD): Ik heb begrepen dat de minister van VROM nog wilde overleggen met de minister van BZK over een aantal onderwerpen betreffende het GBA. Voor de VVD-fractie was dat voldoende. Voor ons zou het zeer waardevol zijn als de minister alle aspecten nog met de minister van BZK bespreekt.

Minister **Pronk**: Ik had dat overleg al toegezegd. Ik zou er alleen niet op zo korte termijn mee zijn gestart.

Ik kom op de motie van mevrouw Kortram over een adequaat instrumentarium voor de gemeenten om de handhavingstaak in het kader van permanente bewoning van recreatiewoningen goed te kunnen vervullen. Gemeenten hebben verklaard dat zij daar geen goed instrument voor hebben. Mevrouw

Kortram verzoekt mij om een onafhankelijk advies in te winnen over de mate waarin het huidige instrumentarium effectief is. Ik heb al een keer een onderzoek doen plegen, maar dat was niet zo onafhankelijk, want het is verricht door een wetenschappelijk bureau gerelateerd aan de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. In het licht van de discussie die wij vorige week hebben gevoerd, mede op basis van al die stukken die ik naar de Kamer heb gestuurd, heb ik begrepen dat het wenselijk is dat nog eens een extra toets op het instrumentarium wordt gepleegd. Een onafhankelijk advies zou kunnen, maar het is dan wel van belang dat daarin wordt ingebracht al datgene wat al onderzocht is. Het is goed als er nog eens een extra advies over wordt uitgebracht, zonder dat het onderzoek wordt herhaald. Ik ben bereid om datgene wat mij in deze motie wordt gevraagd, toe te zeggen. Het gaat om het inwinnen van onafhankelijk advies over het toegezegde instrumentarium. Als het niet adequaat blijkt, moet natuurlijk worden gezien of er iets aan moet worden toegevoegd. Ik wil het verzoek dus in.

Mevrouw **Kortram** (PvdA): Ik dank de minister. Onder deze omstandigheden trek ik de motie in. Ik hoop wel dat het uitvoeren van de motie geen vertraging in het proces zal opleveren.

Minister **Pronk**: Ik zal het verzoek honoreren, onafhankelijk van de vraag of de motie wel of niet wordt gehandhaafd. Ik heb een hekel aan vertraging, sterker nog, ik heb haast.

De **voorzitter**: Aangezien de motie-Kortram (27400-XI, nr. 63) is ingetrokken, maakt zij geen onderwerp van beraadslaging meer uit.

Minister **Pronk**: Voorzitter! Er ligt nog een derde motie, maar met die motie heb ik een probleem. Ik kan uiteraard een poging doen om een wijziging van de Wet op de ruimtelijke ordening en de Wet op de economische delicten in te dienen om een effectieve strafrechtelijke aanpak mogelijk te maken. Van de Kamer heb ik enige tijd geleden echter het verzoek gekregen om geen ad-hocwijzigingen van de Wet

Pronk

op de ruimtelijke ordening meer voor te stellen. Er zijn talloze wensen op dit terrein en mij is verzocht om al deze wensen onder één paraplu te brengen: de nieuwe Wet op de ruimtelijke ordening. De vraag luidde: wilt u dat coherent doen, want wij hebben tabak van al die ad-hocwijzigingen? Sindsdien heb ik geen enkele ad-hocwijziging meer ingediend en is er heel hard gewerkt aan de fundamentele herziening van de WRO.

Het gaat hierbij dus om twee problemen. Ten eerste wijkt de Kamer af van haar eigen verzoek, dat ik consequent heb gevolgd. Weten alle fracties die mij deze vraag hebben gesteld, dat wel? Ik mag aannemen van wel, want alle moties worden natuurlijk zeer uitvoerig besproken in alle fracties voordat ze worden ingediend. Verder is het de vraag of men wel weet wat de consequenties ervan zijn. De juridische capaciteit is al gering en dan moeten dezelfde mensen ook nog eens deze motie uitvoeren. Hierdoor kan er vertraging optreden bij de fundamentele herziening. Ik kan mij niet voorstellen dat iemand dat wil. Iedereen wil de fundamentele herziene wet tijdig ontvangen. Het is evenwel aan de Kamer om te beslissen. Als de Kamer hiertoe besluit, dan doen wij het. Dat heeft wellicht de zojuist door mij genoemde consequenties, al zal ik natuurlijk proberen om die te voorkomen. De Kamer moet dan ook met open ogen gezamenlijk een beslissing nemen.

Mevrouw **Van Gent** (GroenLinks): Voorzitter! Wij hebben onze ogen natuurlijk open gehad, want wij dienen hier niet blindelings moties in. Er is sprake van een noodsituatie en er moeten dan ook niet ad hoc allerlei tussenvoorstellen gedaan worden. Gezien de toename van het aantal gevallen waarin vakantie-woningen permanent bewoond worden, vind ik evenwel dat het echt tijd is om dit instrument in te schakelen. Volgens mij vinden de medeondertekenaars van de motie dit ook. Dit moet dus gewoon even snel gebeuren. Ik wil natuurlijk niet het onmogelijke van mensen vragen, maar het lijkt mij dat hier wel even extra in geïnvesteerd kan worden. Volgens mij behoeft de herziening van de WRO hier geen dramatische vertraging door op te lopen. Ik handhaaf dan ook mijn motie. Verder

wil ik nog graag een antwoord op mijn vraag hoe snel het overleg met de andere ministers en de staatssecretaris gaat plaatsvinden.

Minister **Pronk**: Dat overleg zal voor het zomerreces plaatsvinden.

Uiteraard wordt geen enkele motie zomaar ingediend. Ik weet dat daar altijd uitvoerig op wordt gestudeerd in alle fracties. Ik wil de Kamer evenwel waarschuwen. Ik begrijp wel dat een Kamerlid zegt dat het gewoon even snel moet gebeuren. Dat gaat echter niet gewoon even snel. Ik dacht dat vroeger ook, maar nu ik leiding geef aan een wetgevingsproces, heb ik ervaren dat dit tijd kost. Er is een probleem met de permanente bewoning van niet permanente woningen, maar er zijn wel grotere problemen op het terrein van de ruimtelijke ordening. Mevrouw Van Gent is niet de laatste die gewend is om de vinger op die grotere problemen te leggen. Je moet dus enig evenwicht zien te vinden in de aanpak van de verschillende problemen. Dit onderwerp komt nu toevallig wat eerder aan de orde, maar dat kan wel consequenties hebben voor de aanpak van andere problemen. Als de Kamer daar echter weloverwogen toe beslist, dan leg ik mij daar graag bij neer.

Mevrouw **Snijder-Hazelhoff** (VVD): Voorzitter! De minister heeft in het algemeen overleg gezegd dat wij de herziening van de WRO aan het eind van dit jaar tegemoet kunnen zien. Er wordt voortvarend aan gewerkt, zo zei hij. In dat licht wil ik weten welke tijdspanne er is gemoeid met de eventuele uitvoering van de motie-Van Gent c.s. De VVD-fractie deelt de zorg terzake van de minister. Als de tijdswinst heel gering is, dan zou dat een motief kunnen zijn om fors in te zetten op de herziene WRO.

Minister **Pronk**: Er zijn risico's aan verbonden. Ten eerste kost het tijd om iets te maken. Het aantal deskundigen dat zich hiermee bezighoudt, is echt uiterst gering. Bovendien leidt het altijd weer tot nieuwe commentaren van collega's en de Raad van State. Het kan dus leiden tot een onbeheersbare vertraging. Dat wil ik de Kamer en mijzelf niet aandoen, tenzij de Kamer zeker weet dat zij het wel wil. Ik heb met name van de fractie van de VVD, maar ook van de PvdA-fractie de

wens gehoord om alles in een kader bij elkaar te brengen. Dat betekent niet dat een probleem niet wordt opgelost, maar dat het in dat ene kader wordt opgelost. Bovendien wordt alles in dit kalenderjaar aangepakt. Als de Kamer de motie-Van Gent c.s. aanneemt, dan vloeit daar hooguit een tijdswinst van een maand of zes uit voort. Daardoor ontstaat echter wel het risico dat grotere problemen niet tijdig binnen deze kabinetsperiode worden aangepakt.

De heer **Poppe** (SP): Ik kan de minister even niet volgen. Natuurlijk zijn er altijd grotere problemen in onze samenleving. Maar hier gaat het om twee dingen: het permanent bewonen van woningen die daarvoor niet zijn bestemd, waardoor gelijktijdig een handel ontstaat in chalets, in een soort namaak Vinex-locaties, waarbij de langkampeeders het loodje leggen en van hun vaste stek worden verjaagd. Ik krijg toch een beetje de indruk dat de minister hetzelfde zegt als zojuist tijdens het mondeling vragenuur: ik moet voortdurend aanlopen achter bewindslieden die de echte beslissingen nemen. De minister zegt dat hij zijn best doet, en dat geloof ik graag, maar dat klinkt wat toberig, aangezien wij dat toch al verwachten. Het gaat om de vraag, welke kracht de minister heeft om ervoor te zorgen dat deze ontwikkeling wordt gestopt. Die ontwikkeling is namelijk dubbelop: zij heeft met ruimtelijke ordening en met het verjagen van langkampeeders te maken. Het heeft wel impact.

Minister **Pronk**: Ik ben geen tober, ik ben een waarschuwer, meer niet. Op het terrein van de ruimtelijke ordening is het aantal deskundigen dat zich op hoog niveau bezighoudt met deze ingewikkelde wetswijziging zeer beperkt. Ik heb al enige vertraging opgelopen, doordat ziekte had toegeslagen in dat beperkte groepje. Dat ben ik allemaal aan het inhalen. Ik wil geen precedentes scheppen. Maar nogmaals, verder moet u dat allemaal zelf afwegen. Wij blijven ons best doen, maar je kunt moeilijk als minister zelf een wet gaan schrijven. Dat is onmogelijk. Daarvoor is een zeer gedetailleerde deskundigheid nodig, die zelfs ik niet heb!

De beraadslaging wordt gesloten.

Pronk

De **voorzitter**: Ik stel voor, op een later tijdstip over de ingediende motie te stemmen.

Daartoe wordt besloten.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Aan de orde is het **debat** naar aanleiding van een algemeen overleg op 5 april 2001 over **de evaluatie van de wet REA**.

Mevrouw **Smits** (PvdA): Mevrouw de voorzitter! Uit de evaluatie van de Wet REA bleek dat er veel schort aan de reïntegratie van arbeidsgehandicapten. Dat beeld is eerder al geschetst bij de hoorzittingen die vorig jaar in de Tweede Kamer zijn georganiseerd. Er is sprake van traagheid, bureaucratie, gebrek aan persoonlijke begeleiding en weinig mogelijkheden voor met name werknemers om hun eigen reïntegratieproces te beïnvloeden. De staatssecretaris heeft in een brief en in het algemeen overleg aangegeven dat hij de problemen wel ziet, maar het is onduidelijk, wanneer en op welke manier oplossingen effect krijgen. Het probleem is wat ons betreft zo urgent, dat het nuttig is om nu al concrete maatregelen voor te bereiden. Vandaar de volgende motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

van mening dat het aantal aanvragen voor een WAO-claimbeoordeling onnodig snel stijgt;

overwegende dat herstel en reïntegratie zo vroeg mogelijk in het eerste ziektejaar dient aan te vangen;

voorts overwegende dat werknemers en arbeidsgehandicapten in de gelegenheid moeten worden gesteld onder voorwaarden hun eigen reïntegratie vorm te geven;

voorts overwegende dat reïntegratie van arbeidsgehandicapten gebaat is bij een persoonlijke begeleiding door

klantmanagers bij uitvoeringsinstellingen;

van mening dat het beschikbaar blijven van het huidige REA-budget een essentiële randvoorwaarde is om te verwachten voorstellen voor beperking van ziekteverzuim en instroom in de WAO te realiseren;

verzoekt de regering per 1 september:

- het persoonsgebonden reïntegratiebudget landelijk in te voeren;
- het recht van individuele werknemers om ondersteuning te vragen bij reïntegratie en de uitvoeringsinstellingen daarbij te verplichten eventuele nalatigheid van die werknemer te toetsen;
- in voldoende mate klantmanagers bij uitvoeringsinstellingen aan te stellen;
- deze maatregelen te financieren door middel van herschikking van het huidige REA-budget,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Smits, Van der Knaap, Schimmel en Harrewijn. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 54 (27400-XV).

De heer **Wilders** (VVD): Mevrouw de voorzitter! In het algemeen overleg van vorige week heeft mijn fractie reeds aangegeven een negatief oordeel te hebben over de effecten van de Wet REA. Wij besteden 1,1 mld. gulden per jaar aan reïntegratiesubsidies en ondanks al dat geld uit de collectieve subsidiëruif, stromen de meeste mensen niet uit de WAO door werkhervattingen, maar door pensionering of overlijden. Maar dat is nog niet alles. Als er al reïntegraties plaatsvinden, blijkt uit het onderzoek van TNO Arbeid dat die vaker plaatsvinden zonder subsidiegelden dan met subsidiegelden. Bovendien is er sprake van wat economen noemen een "dead weight loss": veel reïntegraties die met subsidiegelden plaatsvonden, zouden ook hebben plaatsgevonden zonder die subsidies. Die subsidies – en dan heb ik het vooral over de plaatsings- en herplaatsingssubsidies – worden dan ook veeleer gezien als een welkom extraatje. De wettelijke reïntegratie-instrumenten worden

door werkgevers daarom vaak – en ik citeer wederom uit het TNO Arbeidrapport – als "niet nodig" beschouwd. Zeker in een tijd van krapte op de arbeidsmarkt is dat ook vrij logisch. De VVD-fractie heeft dan ook steeds grotere bedenkingen bij dit subsidie-instrument

De VVD-fractie denkt dat de wereld in reïntegratieland niet zou veranderen indien wij 500 mln. gulden op die subsidies bezuinigen, waarbij wij de oude AAW-voorzieningen als de doventolk, vervoersvoorzieningen en het persoonsgebonden budget natuurlijk ongemoeid willen laten. Vanwege het effectiever gebruik zal het aantal succesvolle reïntegraties relatief gezien eerder groter dan kleiner worden. Het bespaarde geld zouden wij veel beter kunnen besteden aan zaken als onderwijs en zorg, waaraan volgens mij alle fracties in dit huis zo'n behoefte hebben. Helaas bleek vorige week geen meerderheid te vinden om zoveel extra geld aan onderwijs en zorg te besteden. De VVD-fractie zou een verschuiving van een half miljard van de reïntegratiesubsidies voor arbeidsgehandicapten naar onderwijs en zorg dan ook ten zeerste toejuichen.

Voorzitter. De motie die mevrouw Smits indiende betreft zaken die de staatssecretaris al min of meer heeft toegezegd en overbodige moties zullen de steun van mijn fractie moeten ontberen.

Mevrouw **Smits** (PvdA): Bent u het wel eens met de maatregelen die in de motie worden voorgesteld? Dan doel ik op een landelijk persoonsgebonden reïntegratiebudget en de klantmanagers bij uitvoeringsinstellingen.

De heer **Wilders** (VVD): Ik ben het om te beginnen al niet met de motie eens, omdat erin staat dat wij moeten uitgaan van het huidige REA-budget. Zoals u van mij heeft gehoord, ben ik er voorstander van om dat budget te halveren en dat geld aan zorg en onderwijs te besteden. Dat laatste zou u eigenlijk ook moeten willen. En dan het persoonsgebonden reïntegratiebudget. Wie kan daartegen zijn? Daar zijn wij natuurlijk ook voor. In de motie staan allerlei zaken die dan wel al op touw zijn gezet dan wel door de staatssecretaris al zijn toegezegd. Wij moeten ook niet een oplossing zoeken voor het probleem